

Uvod u Python

Python and programming fundamentals

Sta je Python

- **Python** je programski jezik
- Izmišljen je 1991 godine
- Autor Python-a je **Guido Van Rossum**
- Jezik otvorenog koda
- Trenutna verzija je verzija 3
- Veoma zastupljen u web aplikacijama

Uvod u Python

Programski jezik Python

- Python je jezik visokog nivoa
- Python se najčešće interpretira
- Python ima jednostavnu sintaksu
- Python je hibridan jezik
- Python je najzastupljeniji u web i data science aplikacijama
- Python je podržan na gotovo svim platformama

Izvori za učenje

- https://docs.python.org/3/library/index.html
- https://www.geeksforgeeks.org/python-programminglanguage/

Kako funkcioniše Python program?

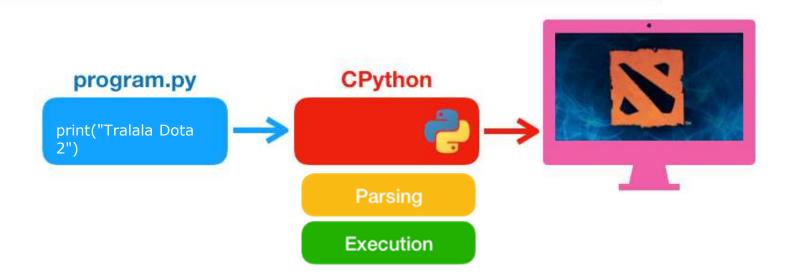
- Život Python programa zavisi od implementacije
- Trenutno postoji mnoštvo implementacija Python-a (Jython, PyPy, Anaconda)
- Najzastupljenija implementacija Python-a je **CPython**

Uvod u Python

Kako funkcioniše (C)Python program?

- Python program, u CPython implementaciji započinje **izvornim kodom** u tekstualnom formatu
- Kod se zatim prosleđuje interpreteru, koji ga analizira, prevodi i startuje

Kako ja da startujem Python program?

- Da bi Python program bio startovan, potrebno je imati:
 - Python program
 - Python interpreter

Preuzimanje Python interpretera

- Python je na nekim operativnim sistemima podrazumevano instaliran dok se na nekima mora preuzeti

- Proverite da li je Python već instaliran konzolnom komandom:

python -V

Ili:

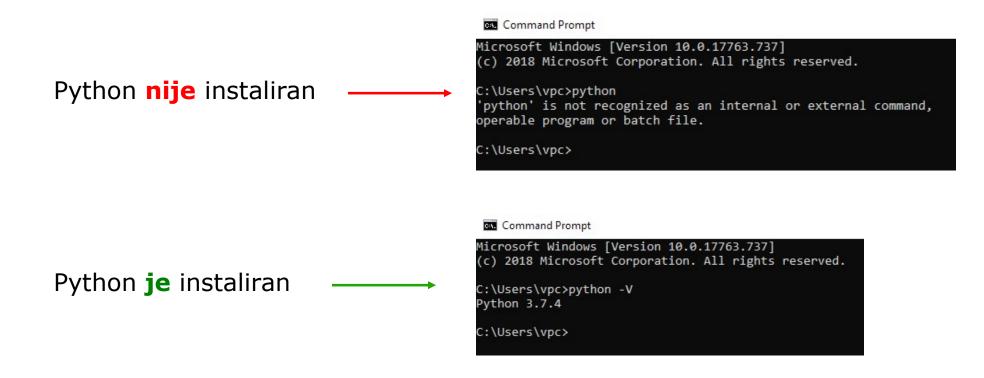
python3 -V

 Ukoliko python nije instaliran, preuzmite ga sa adrese desno https://www.python.org/

Uvod u Python

Preuzimanje Python interpretera

Uvod u Python

Preuzimanje Python interpretera

Prilikom preuzimanja, ne zaboravite da dodate python u sistemsku putanju

Odaberite verziju koja odgovara verziji Vašeg sistema, preuzmite i pokrenite instalaciju

Python, interaktivni mod

- Kucanjem komande **python** u konzoli, startuje se Python interaktivni mod
- Ovaj mod podrazumeva direktno kucanje komandi Python jezika u konzolu i njihovo momentalno izvršavanje

```
Microsoft Windows [Version 10.0.17763.737]
(c) 2018 Microsoft Corporation. All rights reserved.

C:\Users\vpc>python
Python 3.7.4 (tags/v3.7.4:e09359112e, Jul 8 2019, 20:34:20) [MSC v.1916 64 bit (AMD64)] on win32
Type "help", "copyright", "credits" or "license" for more information.

>>> print("Hello")
Hello
>>> ___
```

Prvi Python program

- Izvorni kod Python programa je u tekstualnom formatu
- Python fajlovi obično imaju ekstenziju **py**
- Kreirati fajl sa nazivom: myprogram.py¹
- Sadržaj fajla treba da bude:

```
print("Hey people")<sup>2</sup>
```

- Startovati fajl/program konzolnom komandom: python myprogram.py³

 Kada je Python program jednom kreiran, može se startovati neograničeno komandom:

```
python myprogram.py
```

```
C:\Users\vpc>echo print("Hey people!") > myprogram.py

C:\Users\vpc>python myprogram.py

Hey people!

C:\Users\vpc>
```

Vežba 1

- Pokušajte samostalno da napravite i startujete Python programe poput programa myprogram, samo sa drugačijom porukom
- Na primer

Program:

simpsons.py

Poruka:

Are we there yet?

Program:

fiddlesticks.py

Poruka:

Your bidding master!

Program:

calculator.py

Poruka:

2 + 3

Uvod u Python

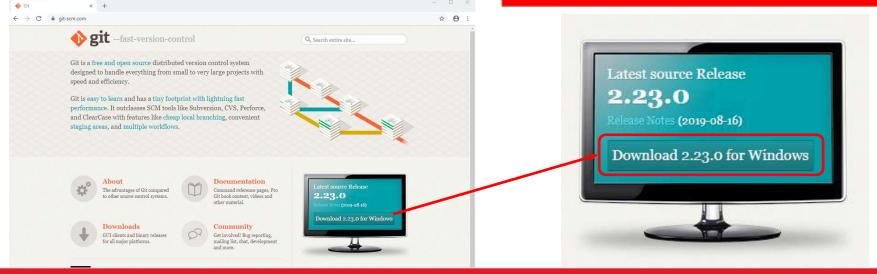
Git i preuzimanje primera

- Jedan od najkorišćenijih alata za kolaboraciju je alat GIT

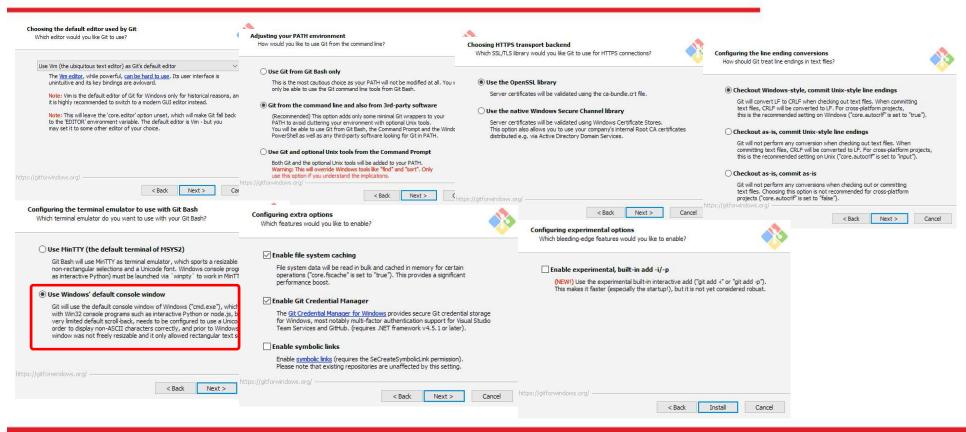
- GIT treba preuzeti sa sledeće adrese:

https://git-scm.com/

Na Linux i MacOS platformama GIT je obično preinstaliran, pa je samo potrebno potvrditi njegovo postojanje kucanjem komande **git** ili **git --version**.

Git instalacija

Uvod u Python

Git provera ispravnosti

 Da biste utvrdili funkcionalnost programa Git, kucajte u konzoli komandu git ili git --version

```
Command Prompt

Microsoft Windows [Version 10.0.17763.737]

(c) 2018 Microsoft Corporation. All rights reserved.

C:\Users\vpc>git --version
git version 2.23.0.windows.1

C:\Users\vpc>
```

Ako je konzola bila otvorena tokom instalacije Git-a, git naredba neće biti u putanji do sledećeg otvaranja konzole

Uvod u Python

Preuzimanje primera

- Primeri za ovaj predmet, nalaze se u repozitorijumu python-ppf.
- Za preuzimanje repozitorijuma, u bilo kom direktorijumu kucati naredbu:

 qit clone https://wmaric@bitbucket.org/vmaric/python-ppf.git
- Nakon preuzimanja repozitorijuma, primeri sa slajdova će biti dostupni unutar istoimenih direktorijuma (na primer, primer ppf-ex01 će se nalaziti u direktorijumu python-ppf/ppf-ex01, a primer ppf-ex05 MyApp će se nalaziti u direktorijumu: python-ppf/ppf-ex05/MyApp)

```
C:\Users\vpc>git clone https://vmaric@bitbucket.org/vmaric/python-ppf.git
Cloning into 'python-ppf'...
remote: Counting objects: 3, done.
remote: Total 3 (delta 0), reused 0 (delta 0)
Unpacking objects: 100% (3/3), done.
C:\Users\vpc>cd python-ppf
C:\Users\vpc\python-ppf>
```

Uvod u Python

Preuzimanje primera

• Pokušaj da pronađeš primere iz vežbe 1, znajući da je njihova oznaka: ppf-ex01

Preuzimanje primera

```
C:\Users\vpc\python-ppf>cd ppf-ex01
C:\Users\vpc\python-ppf\ppf-ex01>dir
Volume in drive C has no label.
Volume Serial Number is BC47-F949
Directory of C:\Users\vpc\python-ppf\ppf-ex01
10/07/2019 12:12 PM
                       <DIR>
10/07/2019 12:12 PM
                       <DIR>
10/07/2019 12:12 PM
                                   12 calculator.py
                                   31 fiddlesticks.py
10/07/2019 12:12 PM
10/07/2019 12:12 PM
                                   28 simpsons.py
              3 File(s)
                                    71 bytes
              2 Dir(s) 5,211,693,056 bytes free
C:\Users\vpc\python-ppf\ppf-ex01>python simpsons.py
Are we there yet?
C:\Users\vpc\python-ppf\ppf-ex01>_
```

Listu primera sa servera uvek možete ažurirati komandom: git pull unutar direktorijuma repozitorijuma

Uvod u Python

Okruženje za rad

PyCharm

https://www.jetbrains.com/pycharm/

Eclipse

https://www.eclipse.org/

Visual Studio Code

https://code.visualstudio.com/

Uvod u Python

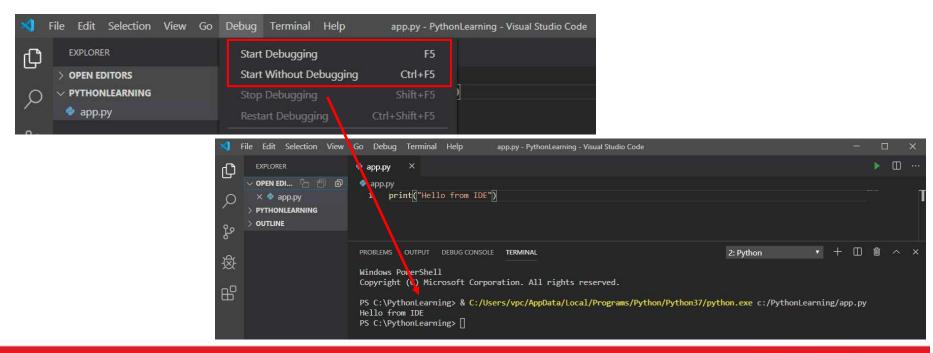
Okruženje za rad

Da bi Visual Studio Code uspešno radio sa Python-om, treba instalirati podršku za ovu platformu

Uvod u Python

Kreirani Python fajl se može startovati opcijama **Debug->Start Debugging** ili **Debug->Start Without Debugging**

Python sintaksa i pravila kodiranja

Sintaksa i semantika

- Sintaksa jezika podrazumeva upotrebu njegovih ključnih elemenata / reči
 - U formalnom jeziku možemo reći dobar dan, ali ne možemo reći rdbaor nda.
 - Na primer, fraza: hello world, ne može se pojaviti kao ključna reč
 Python programa, ali fraza hello = 123 može
- Semantika jezika podrazumeva pravilno raspoređivanje, elemenata / ključnih reči jezika
 - U formalnom jeziku možemo reći dobar dan, ali ne možemo reći dan dobar.
 - U python-u možemo napisati hello = 123, ali ne možemo napisati 123 = hello.

Uvod u Python

Iskazi i linije

U pythonu se svaka kompletna "misao" predstavlja linijom koda

Ispravno je Print("Start game!") Print("Start game!") Print("Start game!")

Jedna linija koda je linija teksta, delimitirana novim redom

```
print("Start game!")
print("The game has been started!")
print("Game finished")
```

Uvod u Python

Iskazi i linije

Linije se takođe mogu razdvajati i oznakom;

```
print("Welcome");
print("To");
print("Python");
```

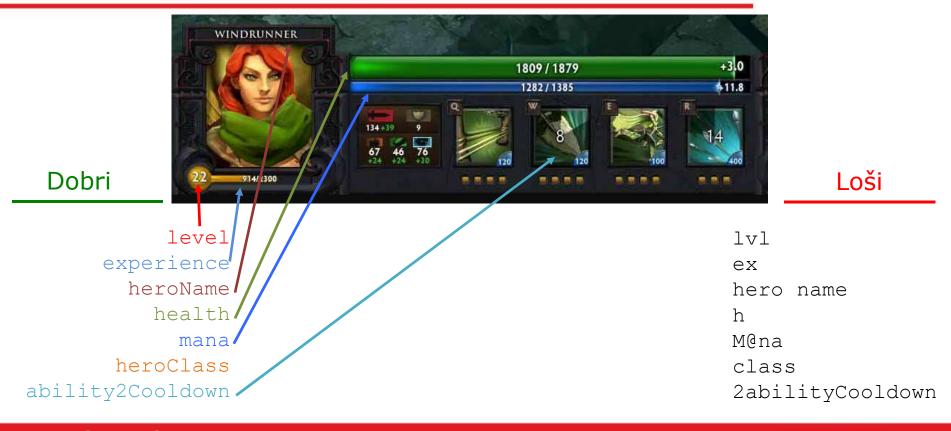
· Tada je moguće napisati i više programskih linija u jednom redu

```
print("Welcome");print("To"); print("Python");
```

Identifikatori

- Identifikatori su nazivi kojima imenujemo korisnički definisane elemente našeg programa
- To su najčešće promenljive, ali mogu biti i funkcije ili klase
- Kod imenovanja ovih elemenata, možemo koristiti velika i mala slova, bez specijalnih karaktera i spejsova.
- Brojeve možemo koristiti, ali ne na početku identifikatora
- Identifikatori takođe ne mogu biti predefinisane ključne reči jezika
- Osim pomenutog, identifikatori bi trebali (ali to nije sintaksno obavezno) da budu intuitivno napisani, jednim istim stilom

Identifikatori

Uvod u Python

Blokovi koda

- Blokovi koda su tematski grupisane linije koda
- Blokovi koda se u Python-u označavaju uvlakom

```
if 1 == 1:
    print("It's equal")
print("Nah, it's not")
```

Dužina uvlake nije bitna, sve dok su uvlake istog nivoa, iste dužine

```
if 1 == 1:
    print("It's equal")
print("Nah, it's not")

if 1 == 1:
    print("It's equal")
print("Nah, it's not")
```

Tekst

- Tekstualni sadržaji se smeštaju u navodnike
- Navodnici mogu biti dvostruki ili jednostruki, ali se ne smeju kombinovati
- Otvoreni navodnici moraju biti i zatvoreni

Ispravno

```
print("Hello")
print('Hello')
```

Neispravno

```
print("Hello')
print("Hello)
```

Prazan prostor

 Python ignoriše prazan prostor između redova, pa su sledeća dva koda ista sa stanovišta izvršavanja

```
print("You chosen")

print("well")
```

```
print("You chosen")
print("well")
```

Komentarisanje koda

 Osim praznih linija, Python interpreter takođe ignoriše i komentare u kodu

Komentari koda se označavaju znakom # ispred komentara.
 Sve nakon ovog znaka će biti tretirano kao komentar, a ne kao

program

```
print("You chosen")
#print("well")
```


Višelinijsko komentarisanje koda

- Za komentarisanje dužeg teksta, oznaka # ispred komentara nije dobro rešenje, jer se mora označavati svaka linija
- Tada se može koristiti oznaka za višelinijski komentar:
 ''' Na početku linije ispred komentara i na početku linije na kraju komentara

```
print("The best soccer team is")
'''
Crvena Zvezda
Partizan
'''
print("Fnatic")
```

```
myprogram.py
    print("The best soccer team is")
    Crvena Zvezda
    Partizan
    '''
    print("Fnatic")

PROBLEMS OUTPUT TERMINAL DEBUG CONSOLE
    The best soccer team is
    Fnatic
```

Vežba 2 (ppf-ex02 war.py)

 Program ima sintaksnu grešku. Potrebno je ispraviti grešku i startovati program

Vežba 3 (ppf-ex02 earth.py)

- Program ima sintaksnu grešku. Potrebno je ispraviti grešku i startovati program
- print("The earth was nearly wiped clean of life.")
- print("A great cleansing, an atomic spark struck by human hands, quickly raged out of control. Spears of nuclear fire rained from the skies.")
- 3 print["Continents were swallowed in flames and fell beneath the boiling oceans. Humanity was almost extinguished, their spirits becoming part of the background radiation that blanketed the earth.")

Vežba 4 (ppf-ex02 setup.py)

 Program ima sintaksne greške. Potrebno je ispraviti greške i startovati program

Uvod u Python

Vežba 5 (ppf-ex02 appearance.py)

 Program ima sintaksne greške. Potrebno je ispraviti greške i startovati program

Uvod u Python

Vežba 6 (ppf-ex02 window.py)

- Program ima sintaksne greške. Potrebno je ispraviti greške i startovati program
- Ne treba analizirati šta program radi, niti ga razumeti. Već samo treba ispraviti sintaksne greške ukoliko postoje

```
from tkinter import *
import tkinter.messagebox

window = Tk()

window.title("Hello Python!!!')
window.resizable(False,False)
window.geometry('%dx%d+%d+%d % (600, 400, (window.winfo screenwidth()/2)-300, window.winfo screenheight()/2-200))

bl = Label(window, text="START GAME)'
lbl.place(x=300, y=200, anchor="center)"
lbl.config(width=400)

def start(event):
    tkinter.messagebox.showwarning('Sorry bro!',The game will start, as soon as you implement her', parent=window)

lbl.bind('<Button-1>", start)

window.mainloop()
```

Uvod u Python